****

VELEHRADSKÝ Z(S)PRAVODAJ

Vydává Správní rada (Trustees) Velehrad London (Reg. Charity No.1154836) a Velehradský výkonný výbor, pro potřeby českých a slovenských krajanů ve Velké Británii. Adresa: 39 Lonsdale Rd, Barnes, London SW13 9JP www.velehrad.org.uk

listopad/november 2015 **číslo 79**

****

A zas je tu výročí zhroucení komunismu...

Pražské Václavské náměstí, listopad 1989

Václav Havel, jehož úmrtí před čtyřmi roky si budeme připomínat v prosinci, několikrát citoval slova klasiků demokracie kladením důrazu na skutečnost, že demokracie je proces, kterého se účastní co nejširší vrstvy obyvatelstva a není nikdy dovršen. Pro komunistickými režimy za řadu desetiletí zpasivnělé, uondané a leckdy i zlenivělé obyvatele našich končin je to dokonce možné chápat jako varování: „Nebudete-li pilnou aktivitou o demokracii pečovat, může se stát, že budete znovu potrestáni nějakou další totalitou.‘‘ Vždyť sil, které působí proti demokracii a snaží se ji rozložit a zničit, je opravdu mnoho, včetně zbytků bývalých kádrů a pohrobků StB či KGB. Stačí se dnes podívat na míru korupce a jiné hospodářské zločinnosti v bývalých komunistických zemích a na v poslední době pozoruhodně sílící proud lží velmi rafinované propagandy z Putinova Ruska oněch pohrobků KGB, kontrolujících tak otupené obyvatelstvo. Lží tak nehorázných, že jim věří i jisté množství popletených lidí u nás...

Při každém výročí listopadu 1989 bývá zvykem tázat se, jak se nám daří, jak si vedeme. Odhlédneme-li od náporu oné moskevské propagandy, jejímž jasným cílem je obnovení bývalé Stalinovy říše a od kontroverzí ohledně náporu stovek tisíc běženců na Evropu – tak podivně organizovaného, že i arcibiskup syrského Allepa (Halebu) prosí, aby Evropa přílišnou vstřícností neoodlákávala Syřany z jejich vlasti, neboť ji to pro budoucnost zbavuje tradičních obyvatel – nevedou si naše vlasti špatně. Oné propagandě u nás podléhají opravdu jen nemnozí a každodenně vidíme naopak příklady dovednosti, podnikavosti a úspěšnosti, zejména těch mladších, komunismem nezatížených spoluobčanů. Po nedávné krizi a značné korekci evropského žebříčku sice zdaleka ještě nedosahujeme onoho pátého místa v Evropě předválečného Československa, ale začínáme se dost pomalu, ale jistě, šplhat po předhonění Řecka a Portugalska co do HDP vzhůru a na řadě je Španělsko. Kdysi jsme byli na špici Evropy a není důvodu, aby naše šikovné ruce a mozky s pomocí moderních technologií nedokázaly v konkurenci s poněkud blahobytem zmalátnělým západoevropským okolím opět uspět, pokud se bude dařit boj s domací byrokracií. Ono „modli se a pracuj‘‘ sice dnes není v našich vlastech po půlstoletí totalitárních režimů populární, ale přece jen už od zhroucení komunismu uběhla řádka let přejících konsolidaci poměrů. My zde v Británii víme své o úpadku motivace, vzdělávání, patriotismu a dalších atributů úspěšnosti země a národa, které je v blahobytné demokracii neustále nutné oživovat. A daří se to nejlépe právě na pozadí bezúhonnosti, morální pevnosti, duchovní síly a poučení z dějin. Dobře, že máme před očima Karlem IV. pochopený a vyzdvihovaný příklad sv.Václava. Pokud se budeme snažit, nedá nám určitě zahynouti. /jn/

****

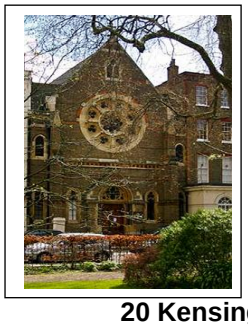

Správní rada charity londýnského Velehradu zve srdečně všechny krajany na

Tradiční české nedělní mše

v kapli Maria Assumpta na londýnském Kensington Square

v listopadu budou opět 1. (Dušičkovou) a 3. neděli v měsíci ve 14hod

CELEBRUJE OTEC VOJTĚCH ELIÁŠ Z PRAHY

Po mši vždy beseda na aktuální téma v jednom ze sálů přilehlé Heythrop College UCL

20 Kensington Square, W8 5HN (za obchodním domem Barkers, metro High Street Kensington

Další informace na: ***info@velehrad.org.uk či 07500 804 510***

****

****

ZPRÁVY Z KOMUNITY A LONDÝNA

Svatováclavská opět vydařená...

Stejně jako v minulém roce se letošní Svatováclavská konala v kapli Maria Assumpta na Kensington Square a v zahradním sále přilehlé Heythrop College UCL. V kapli přivítal před mší s úsměvem přítomné Otec Vojtěch Eliáš, takto designovaný kněz naší komunity, což sám vysvětlil tak, že má sice velkou radost z toho, že je mezi námi, ale že úřední oficiální postup jednání mezi českými a britskými církevními provinciemi je třeba ohledně jeho jmenování respektovat a nepředbíhat událostem. Přivítání pak po mši opětoval za správní radu ing. Antonín Stáně a připomněl, že krajané Otce Vojtěcha srdečně vítají, už i zejména proto, že jej znají z minulých návštěv, včetně rozloučení se starou budovou londýnského Velehradu. Otec Vojtěch pak věnoval promluvu sv. Václavovi, jak se při oslavě svátku vlastně dalo očekávat a zdůraznil světcův duchovní i státnický význam coby patrona země i příklad vládcům během celého uplynulého tisiciletí.

Po mši se krajané přesunuli k malému občerstvení do zmíněného sálu na druhém konci zahrady školy a po několika slovech ing. Antonína Stáně a mém krátkém shrnutí nových poznatků a archeologických objevů týkajících se osoby a doby sv. Václava a jeho rodu, začal koncert skvělého Tria Duende, ve složení Petra Ester Kahle, Sarah Alvarez Alba a Camino Carrión (housle, flétna a španělská kytara).

Zazněly Trio pro housle, flétnu a kytaru č. 3 (Op.16) od J.Kreutzera a skladby Albioniho (Trio v G moll), Verdiho (arie Libiamo z La Traviaty) a Mozartovo Ave verum a také část Vivaldiho koncertu pro mandolínu a orchestr v Ddur. Bouřlivý potlesk a ovace obecenstva svědčily o procítění a vysoké profesionalitě tria, které by bylo příjemné někdy třeba uslyšet v řádném koncertu v hale s lepší akustikou.

Následovala další zábava a přidaly se i děvčata, která se mezitím vedle starala o přítomné nejmladší účastníky. Dá se říci, že se krajanům prostě vydařila další Svatováclavská...

Záběry z letošní Svatováclavské (shora): Pohled do kaple před bohoslužbou; Otec Vojtěch Eliáš při promluvě; účastnící mše zpívají savtováclávský chorál a pohled do sálu Heythrop College během skvělého koncertu Tria Duende, který byl oceňovaným vrcholem slavnostního odpoledne

Výmena veľvyslancov SR

Novým veľvyslancom SR v Londýne -- po pätročnom skvelom Pôsobeniu Miroslava Vlachovského – je od augusta dr.Ľubomír Rehák, bývalý veľvyslanec v Moskve, Lisabone, Minsku a Astane a koordinátor EU. Rehák sa narodil v roku 1970, absolvoval Moskovský štátny inštitút medzinárodných vzťahov v r. 1992 a začal svoju diplomatickú dráhu na Ministerstve zahraničia v Bratislave. Manželka Dana má diplomatickú hodnosť atašé a Rehákovci majú dve dcéry, Magdalénu a Alžbetu. Dr. Rehák pokračuje aj v tradicii úzkej spolupráce a organizacie podujatí s českým veľvyslanectvom, obzvlášť teraz, keď je ,,postihnuté“ rekonštrukciou celej budovy...

Budeme vzpomínat na zemřelé v listopadu...

V listopadu (třeba i na Dušičky) vzpomeneme vojáka, **generála Miloslava Kašpara**, nositele francouzského válečného kříže a mnohaletého účastníka londýnských exilových aktivit, včetně demonstrací (4.11.2009), dále pak mluvčího Benešovy exilové vlády v Londýně, publicisty a vydavatele **Josefa Jostena MBE** (29.11.1985) a experta WHO, badatele v oboru bioetiky a kněze, **P.MUDra Josefa Kadlece SJ** (31.11.2008).

o Správní rada charity londýnského Velehradu děkuje za dar paní **Jeřábkové**. Bůh zaplať!

****

Svaz Letců Svobodného Československa

spolu s vojenskými přídělenci České republiky a Slovenské republiky

Zve srdečně všechny krajany na pietní setkání u příležitosti 97. výročí vzniku Československa

v neděli 1.listopadu ve 14 hodin

v československé části Brookwoodského hřbitova, nedaleko Wokingu v hrabství Surrey

(blízko železniční stanice Brookwood, South West Trains vlaky z Clapham Junction Stn. 12.23 a 13.23, doba jízdy 35 minut)

****

****

JEŠTĚ Z KOMUNITY A LONDÝNA

Dvojjazyčná knížka pro děti krajanů

Školou povinné děti našich krajanů, kteří, jak je zde odedávna zvykem, vychovávají děti dvojjazyčně, mají od srpna nového přítele a pomocníka, medvídka Karamela. Hlavní hrdina knížky Michaely Sanytrové ***My name is Karamel a bydlím v Londýně*** je totiž medvídek, který se učí anglicky od dětí z londýnské české školy, kde učí i autorka.

Michaela Sanytrová (ročník 1988, žije od roku 2012 v Londýně a učí češtinu i cizince na UCL v mezinárodní škole a v Českém centru) řekla v nedávném rozhovoru Blance Jaurisové, že se rozhodla knížku napsat, neboť bilingvismus je komplikovaný a nestačí jen používat běžně dostupné zrcadlové dvojjazyčné knížky. Oba jazyky se totiž v knížce mísí a prolínají a nejde vlastně o učebnici, ale o příběh, ve kterém se navíc děti něco dozvědí i o Londýně, ve kterém žijí, i když knížku uvítají i rodiče učící děti angličtině i ve vlasti. Pro děti krajanů má knížka význam i proto, že už čtou ve škole v angličtině, kterou lépe ovládají a fráze či slovní spojení v obou jazycích si z knížky snáze zapamatují, neboť jsou navíc podány zábavnou formou.

Michal Habaj, slovenský básnik, prozaik a literárny vedec a Katarína Kucbejová, jedna z najlepších slovenských poetok (autorka zbierky *Vie, čo urobí*, ocenené cenou Najkrajšie knihy Slovenska 2013), sa zúčastní 20.novembra v 19 hodín večera európskej poezie The Enemies Projekt/The European Camarade ve Freeword Centre, 60 Farringdon Rd, London EC1R 3GA spolu s radom európskych kolegov. Info: *www.theenemiesproject.com*

Nedávno zesnulá dlouholetá učitelka české doplňovací školy při londýnském Velehradě za exilových časů, která ,,vycepovala" v mateřském jazyku dvě generace dětí exulantů, paní Alena Kaucká, blahé paměti, by měla jistě z knížky radost (jako jistě bude mít i její bývalá pomocnice, dcera Jana). Knížka má ISBN 978-80-906139-0-4 (*Bilitera CZ, £7*)

o Česko-britská obchodní komora pořádá 12.listopadu tradiční Výroční večeři pro členy a přátele a je ještě několik míst volných. Zájemci kontaktujte Marketu Šimkovičovou na ***Marketa@cbcc.org.uk***

ZPRÁVY Z DOMOVA

Prezident Kiska navštívil Estónsko a Fínsko

Slovenský prezident Andrej Kiska sa v Tallinne na oficiálnej návšteve stretol s estónskym kolegom Toomasom Hendrikom Ilvesom a navštívil strediska inovácií e-Estonia Showroom, NATO pre kybernetickú bezpečnosť a systému e-government a diskutoval na seminári o spolupráci. Hovoril tiež o podpore Ukrajine a pripomenul, že Kyjev potrebuje v súčasnosti veľa nie vždy populárnych reforiem. Z Tallinna pokračoval prezident Kiska do Fínska.

Izraelský prezident v ČR

Izraelský prezident Reuven Rivlin navštívil ČR, zdůraznil tradičně mimořádně dobré vztahy mezi oběma zeměmi a podpořil další rozvoj spolupráce. Během jednání navrhl prezident Zeman vyslání misí českých vojáků na izraelsko-libanonské hranice na Golanských výšinách a na Sinaji a také do UNIFIL v Libanonu. Oba prezidenti se také údajně shodli na tom, že je třeba jednat s palestínskými představiteli hnutí Fatáh a nikoli s Hamásem. Rivlin navštívil také památníky v Terezíně a v Praze a mimo jiné prohlásil, že je nutné, aby v Jeruzalémě žili Židé společně s muslimy.

Z DOMOVA VE ZKRATCE

o 24.októbra zomrel vo veku 91 rokov nitriansky emeritný biskup, kardinál Ján Chryzostom Korec, tajne vysvätený v r. 1950 (a v r. 1951 na biskupa) a v r. 1960 za to odsúdený za velezradu. Viac info v decembri. **o** Slovenský minister dopravy Ján Počiatek otvoril 20.októbra 9-kilometrový úsek diaľnice D1 Jánovce – Jablonov neďaleko Levoče a pred koncom roku otvorí aj nadväzujúci úsek za Levočou smerom na Košice, obchvat Detvy na R2 aj další úsek Svinia-Prešov, ktorý dokončí celý 200km dlhý úsek diaľnice z Ružomberka až do Košíc. V Júli boľ otvorený 16km dlhý úsek D1 Dubná Skala-Turany. **o** Britský dirigent, huslista a pedagóg Simon Chalk (huslista s prednými orchestrami a vedie Mid Wales Opera Orchestra a Regency Sinfonia a je vo vedení Welsh Chamber Orchestra) sa od začínajúcej sezóny 2015-16 stal šéfdirigentom Štátneho komorného orchestra v Žilině s ktorým koncertoval v rokoch 2011-14 po Evrope aj na Košickej hudobnej jari 2015. **o** V polovině října začalo v ČR stíhání v rámci největší policejní operace posledních let, zvané Vidkun, ohledně zneužití úředních pravomocí, přijímání úplatků a podplácení. Policie stíhá pod vedením státního zástupce Iva Ištvána olomouckého hejtmana Jiřího Rozbořila (ČSSD), náměstka krajské policie v Olomouci Karla Kadlece, šéfa tamního odboru hospodářské kriminality Radka Petrůje a místního podnikatele Ivana Kyselého. Rozbořil je stíhán na svobodě, ostatní jsou ve vazbě. Vyslechnuti byli další policejní velitelé a bývalý ministr vnitra Ivan Langer. **o** Len do konca októbra existuje možnosť pre studentov zo zahraničia podať žiadosť o štipendium pre študium na Slovensku. Info: ***www.scholarships.sk*** a SAIA, n.o., Sasinkova 10, 812 20 Bratislava.

****

British, Czech & Slovak Association srdečně zve na další pravidelné setkání

„Get to know you"

ve středu 11. listopadu od 19 do 23 hod. v Čs. národním domě, 74 West End Lane, NW6

Info: bcsa@bcsa.co.uk nebo tel. : 0208-795-4875 či na adrese: 643 Harrow Rd, Wembley, HA0 2EX

BCSA také zve členy i příznivce na tradiční Annual Dinner

27.listopadu v Radisson Blu Edwardian Hotel, 9 – 13 Bloomsbury St., London WC1B 3QD

Tombola se skvělými cenami, řeč přednese londýnský zpravodaj Českého rozhlasu Jiří Hošek, setkání s přáteli

Vstupné: £45 pro členy, £55 pro nečleny, včetně nápojů a hostiny. Booking: *https://www.eventbrite.co.uk/e/bcsa* a telefonem - viz výše

****

****

DUCHOVNÉ SLOVO

„Blahoslavení milosrdní, lebo oni dosiahnu milosrdenstvo" (Mt. 5, 7)

Posolstvo pápeža Františka k 31. svetovému dňu mládeže 2016

Drahí mladí, dostali sme sa do poslednej etapy nášho putovania do Krakova, kde sa budú v júli budúceho roku sláviť 31.svetové dni mládeže. Na tejto dlhej a náročnej ceste nás sprevádzali Ježišove slová z jeho reči na vrchu. Začali sme putovať v roku 2014, keď sme spoločne rozjímali nad prvým blahoslavenstvom: „Blahoslavení chudobní v duchu, lebo ich je nebeské kráľovstvo". Téma 2015 znela: „Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha". A počas nastávajúceho roka sa necháme inšpirovať slovami: ,,Blahoslavení milosrdní, lebo oni dosiahnu milosrdenstvo".

1. Svätý rok milosrdenstva

Touto témou sa SDM v Krakove zapájajú do Svätého roku milosrdenstva a tak sa stanú skutočným jubileom mladých na celosvetovej úrovni. Nie je to po prvý raz, čo svetové stretnutie mladých prebieha počas svätého roku. V skutočnosti práve počas Svätého roku vykúpenia (1983/1984) svätý Ján Pavol II. po prvý raz zvolal mladých ľudí z celého sveta, aby sa stretli na Kvetnú nedeľu. Počas Veľkého jubilea 2000 sa potom zišli v Ríme na 15. svetových dňoch mládeže vyše dva milióny mladých ľudí. Som si istý, že jubileum mladých v Krakove bude – podobne ako pri týchto predošlých príležitostiach – jedným z vrcholov tohto svätého roku!

Možno sa niektorí z vás pýtajú: čo to vlastne v tomto svätom roku v Cirkvi slávime? Biblický text z Knihy Levitikus 25 nám môže pomôcť pochopiť význam „jubilejného roka" pre ľud Izraela. Každý päťdesiaty rok počuli zvuk trúb (jobel), ktorý ich zvolával (jobil) sláviť svätý rok ako čas zmierenia (jobal) pre každého. V tomto čase by si mal človek obnoviť svoj dobrý vzťah s Bohom, s blížnym a so stvorením, a to na báze nezištnosti. Preto sa medziiným povzbudzuje k odpusteniu dlhov, osobitnej pomoci tým, ktorí upadli do biedy, k zlepšeniu vzťahov medzi ľuďmi a oslobodeniu otrokov.

Ježiš Kristus prišiel, aby ohlásil a uskutočnil pravý milostivý čas Pána tým, že priniesol radostnú zvesť chudobným, oslobodenie väzňom, zrak slepým a slobodu utláčaným (porov. Lk 4, 18 – 19). V ňom, osobitne v jeho veľkonočnom tajomstve, nachádza svätý rok svoje plné uskutočnenie. Keď Cirkev v Kristovom mene vyhlasuje svätý rok, sme všetci pozvaní prežívať mimoriadny čas milosti. Samotná Cirkev je povolaná hojne ponúkať znaky Božej prítomnosti a blízkosti, a tak prebúdzať v srdciach schopnosť vidieť to podstatné. Tento Svätý rok milosrdenstva je pre Cirkev zvlášť „časom znovunájdenia zmyslu poslania, ktoré jej Pán zveril na Veľkú noc: byť nástrojom Otcovho milosrdenstva" (Homília na prvé vešpery Nedele Božieho milosrdenstva, 11. apríla 2015).

2. Milosrdní ako Otec

Mottom tohto mimoriadneho Svätého roku milosrdenstva je: „Milosrdní ako Otec" (porov. Misericordiae vultus, 13) a s ním v súlade je aj téma nastávajúceho SDM. Preto sa pokúsme lepšie pochopiť, čo znamená Božie milosrdenstvo. Keď Starý zákon hovorí o milosrdenstve, používa nato rôzne termíny, najvýznamnejšie z nich sú chesed a rachamim. Prvý, ktorý sa aplikuje na Boha, vyjadruje jeho neúnavnú vernosť Zmluve s jeho ľudom, ktorý miluje a ktorému vždy znova odpúšťa. Druhý, rachamim, možno preložiť ako „vnútornosti", pričom odkazuje zvlášť na materské lono, a tak umožňuje chápať Božiu lásku k jeho ľudu ako lásku matky k svojmu dieťaťu. Tak to predstavuje aj prorok Izaiáš: „Či zabudne žena na svoje nemluvňa a nemá zľutovania nad plodom svojho lona? I keby ona zabudla, ja nezabudnem na teba" (Iz 49, 15). Láska tohto typu predpokladá, že vytvoríme vo svojom vnútri miesto pre druhého; že spolucítime, trpíme a radujeme sa s blížnym.

V biblickom pojme milosrdenstva je zahrnutá aj konkrétna láska, ktorá je verná, nezištná a vie odpúšťať. V nasledujúcom úryvku z Ozeáša máme krásny príklad Božej lásky, ktorá sa prirovnáva k láske otca voči jeho synovi: „Keď bol Izrael mladý, miloval som ho a z Egypta som povolal svojho syna. Volali ich, lenže odchádzali od nich... A ja som vodil Efraima, vzal som si ich na ramená, no nezbadali, že ich opatrujem. Povrazmi ľudskosti som ich tiahol, lanami lásky; bol som, ako kto dvíha jarmo ponad ich líca, a skláňal som sa k nemu chovať ho" (Oz 11, 1 – 4). Napriek chybnému postoju syna, ktorý by si zaslúžil potrestanie, je Otcova láska verná a ľutujúcemu synovi zakaždým odpúšťa. Ako vidíme, v milosrdenstve je vždy zahrnuté odpustenie; ono „nie je len abstraktnou ideou, ale je konkrétnou realitou, ktorou Boh zjavuje svoju lásku ako lásku otca a matky, ktorí pociťujú náklonnosť k svojmu dieťaťu z najhlbšieho vnútra svojej bytosti [...] Pramení zvnútra ako hlboký, prirodzený cit, utkaný z nehy a súcitu, trpezlivosti a odpúšťania" (Misericordiae vultus, 6).

Nový zákon nám hovorí o Božom milosrdenstve (eleos) ako o súhrne všetkého toho, čo prišiel Ježiš v Otcovom mene vykonať vo svete (porov. Mt 9, 13). Milosrdenstvo nášho Pána sa prejavuje predovšetkým v tom, že sa skláňa k ľudskej biede a ukazuje svoj súcit s tými, čo potrebujú pochopenie, uzdravenie a odpustenie. Všetko v Ježišovi hovorí o milosrdenstve. Ba on sám je milosrdenstvom.

>>>>>>>>>>>>>

****

Britská skupina Spoločnosti pre vedy a umenia SVU srdiečne pozývá krajanov na prednášku

Profesora Karola Wernera,

jednoho z najvýznamnejších českých znalcov východných náboženstiev

Prof Werner nás zavedie do tajov budhizmu a jógy

v sobotu 28. novembra o 14tej hodine v čs. klube, 74 West End Lane, NW6, (metro West Hampstead)

STOP PRESS: V sobotu 31.10. v klube prednáška mladého českého londýnského architekta Petra Štefeka

Info: Věra Vavrečková (0170 2614 767) a Zuzana Slobodová (079 405 19 667). Priveďte priatielov a známých.

****

****

Posolstvo pápeža Františka mladým... *(pokračovanie zo str. 4)*

V 15. kapitole Lukášovho evanjelia môžeme nájsť tri podobenstvá o milosrdenstve: o stratenej ovci, stratenej drachme a to, čo je známe ako podobenstvo „o márnotratnom synovi“. V týchto troch podobenstvách nás udivuje Božia radosť; radosť, ktorú Boh prežíva, keď nájde hriešnika a odpúšťa mu. Áno, Božou radosťou je odpúšťať! To je syntézou celého evanjelia. „Každý z nás je tou zablúdenou ovcou, tou stratenou mincou; každý z nás je tým synom, ktorý premrhal vlastnú slobodu na ceste za falošnými bôžikmi, za fatamorgánami šťastia, a stratil všetko. No Boh na nás nezabúda, Otec nás nikdy neopúšťa. Je trpezlivým Otcom, vždy na nás čaká! Rešpektuje našu slobodu, no zostáva stále verný. A keď sa k nemu navrátime, prijíma nás ako synov do svojho domu, pretože nás nikdy ani len na chvíľu neprestáva očakávať s láskou. A jeho srdce oslavuje pri každom synovi, ktorý sa navracia. Oslavuje, pretože to je radosť! Boh sa takto raduje, keď niektorý z nás hriešnikov príde k nemu a prosí ho o odpustenie“ (Anjel Pána 15. 9. 2013). *(Prvá časť - druhú zverejníme v decembri)*

DOPISY ČTENÁŘŮ: *Dopis z Prahy*

Zas nám to tady zasmraďujou

Z komínů se kouří,
slunce oči mhouří.
Mhuř si oči mhuř!
Kdyby se z nich nekouřilo,
bylo by nám hůř.

V prvních třídách obecné školy jsme kreslili továrny s ozubeným kolem pětiletky nad branou a vysokým komínem, z něhož se kouřilo. Čím víc čudil, tím líp. Dítě má kapacitu věřit a velmi málo životních zkušeností. Strana toho využila a Hrubínovy verše to potvrdily poezií, která rezonovala s našimi říkačkami. Hrubínovy říkanky byly nezapomenutelné (říká starý pán, který si je pamatuje i po šedesáti letech).

Je třeba dodat, že básník František Hrubín časem prohlédl režimní šalby a s velkou statečností se proti tyranii postavil. A ještě dokázal přidat řádku vzácných perel do diademu české poezie.

Ale zpět ke kouři. V jednadvacátém století už víme, že "kouř" neprospívá, ale naopak. Zabíjí. Tedy: lidi zabíjí. Zvířata a rostliny taky. Nezabíjí tak rychle jako kulka nebo nůž. Zato pomáhá na onen svět zejména stařičkým, mladičkým a nemocným. Když Volkswagen pod tíhou důkazů přiznává, že namontoval do jedenácti milionů aut software, jehož jediným účelem bylo falšovat testy exhalací, už se ani nepokouší namlouvat nám, že ty plyny lidem prospívaly.

Praha leží převážně v kotlině. Koncentrace smrdiplynů je zde vražedná zejména tehdy, když máme tak zvanou inverzi. Když - během bezvětří - na studenou a exhalacemi nasycenou lokální atmosféru dosedne poklička nízké oblačnosti.

Mýlil by se ale ten, kdo by si myslel, že v Praze je to nejhorší. V Ostravě a okolí je podstatně více dnů a týdnů, kdy svinstvo, které lidé musí vdechovat, překračuje povolené limity. Nejvíce zde "přispívá" ke znečištění ovzduší těžký průmysl. Jednoduše řečeno: spalování uhlí.

Nejen ostravská oblast takto ničí zdraví svých obyvatel. Severní Čechy si s ostravským krajem mnoho nezadají.

Dá se říct, že za bolševika to bylo ještě horší. To je ovšem zatraceně chabá výmluva. Vždyť to byla také starost o životní prostředí, která pohnula masy občanů, aby skoncovaly s ničemným vládnoucím režimem. 17. listopadu 1989 skandovaly tisíce lidí v Teplicích: "Chceme čistý vzduch". Polistopadové vlády logicky pociťovaly závazek zlepšit životní prostředí a - přinejmenším - nepokračovat v jeho zhoršování.

Není pochyb, že vedle dopravy je největším zdrojem znečišťování pálení uhlí. V devadesátých letech proto ministr Dejmal navrhl (a prosadil) územní ekonomické limity těžby uhlí.

Pohled za naše humna nám jasně říka, že nejen Evropská Unie, ale téměř celý svět přijal za svůj cíl snižování obsahu skleníkových plynů v atmosféře. A to především omezením (a ukončením) průmyslového spalováni uhlíku.

Spalováni uhlí a nafty produkuje skleníkových plynů a dalších zabijáku nejvíc. Spalováním zemního plynu vypouštíme do atmosféry zhruba polovinu těchto lahůdek (v porovnání s uhlím). Proto také největší úspěch ve snížení polutantů v atmosféře mají Spojené Státy, které díky těžební technice "frakování" přestaly získávat většinu své energie pálením dovezené nafty (nebo uhlí), a získávají nyní energii spalováním břidlicového zemního plynu. "Břidla" a v ní obsažený zemní plyn se nachází v hojné míře v podloží Čech, Polska, Francie a mnoha dalších evropských zemí. Z důvodů, které příliš nechápu, "zelení" a jejich různi apologeti se často zuby nehty brání využití těchto domácích zdrojů, které by pomohlo rychlému a vyraznému relativnímu vyčištěni atmosféry.

Ke konci dopisu se konečně dostávám k vysvětlení, proč jsem se pustil do tohoto tématu. Česká vláda právě JEDNOMYSLNĚ schválila prolomení těžebních limitů na severu Čech, tedy něco, co si - snad z respektu ke zdraví a životům svých občanů - nedovolilo minulých čtrnáct českých vlád. Ujištění sociálně demokratického ministra průmyslu pana Mládka, že navíc vytěžené uhlí se (příštích třicet či padesát let) bude využívat POUZE k vytápění v teplárnách, může někomu připadat jako výsměch. Mládka podpořil i lidovecký místopředseda naší koaliční vlády (pan Bělobrádek).

Nemýlíte se, je to ta samá vláda, která se plně staví staví za cíl Evropské Unie snížit spalováni uhlíku o 80 %. Někdo by to nazval obojakostí, já jen koulím oči v úžasu.

S přáním čistého vzduchu do vašich plic, z inverzí postižené Prahy zdraví Honza Krátký.

****

The Friends of Czech Heritage srdečně zvou krajany na přednášku

Ivana Margolia: Vzpomínky na kolegu a přítele architekta Jana Kaplického

24.listopadu v 18.30, Velvyslanectví Slovenské republiky, 25 Kensington Palace Gdns, W8 4QY

Vstupné £15, včetně skleničky vína od Vinovitaj Ltd či limonády a při placení u vchodu rezervace nutná na *events@czechfriends.net*, rezervace přes internet na *www.czechfriends.net*, či šeky se SAE poštou: Flat 15 Twynholm Mansions, Lillie Rd, SW6 7NX

****

****

Nenechte si ujít, aneb trochu kultury v Londýně v listopadu…

- 1.listopadu vystoupí v 11.00 v Blackheath Halls, 23 Lee RD, SE3 9RQ cellista **Petr Nouzovský** a klavírista **Libor Nováček** s programem hudby českých skladatelů (Janáček, Martinů, Kalabis, Pexídr, Janovický a Roman Haas). Info a vstupenky: 0208 463 0100, nebo při vstupu. Téhož dne v 18.00 vystoupí oba v Chelsea Arts Club, 143 Old Church St., SW3 6EB se stejným programem. Info: ***http://chelseaartsclub.com/home-public/welcome/*** nebo £10 u vchodu.
- Od 3. do 29. listopadu se koná letošní *Made in Prague Film Festival* s řadou děl **Vojtěcha Jasného** (*Všichni dobří rodáci* a další) i mladší generace (např. **Marek Daniel**). Koná se v řadě kin. Info: sponsor - České centrum (viz str.6).
- 4.listopadu v 19.30 zahraje v St.John's Smith Square *Collaborative Orchestra* pod taktovkou Mehrdada Farida s programem české hudby, včetně Smetanovy Vltavy, Dvořákovy Polednice, Janáčkových Lašských tanců a Sukova Fantastického scherza. Info: ***www.collaborativeorchestra.com*** nebo ***www.sjss.org.uk*** a 020 7222 1061.
- 16.listopadu v 19.30 v Barbican Guildhall School, 1 Milton St., EC2Y 9BH zahrají v rámci *EFG London Jazz Festival* legendy českého jazzu **Miroslav Vitouš a Emil Viklický.** 19.listopadu pak v rámci festivalu zazpívá ve Spice of Life, 6 Moor St, W1D 5NA česká vokalistka **Miriam Bayle** za hudební podpory **Petra Dvorského**, **Tomáše Jochmana** a **Daniela Šoltise**. Vše spoluorganizuje České centrum, ***www.spicejazz.co.uk*** a stránky EFG festivalu.
- 17.listopadu v 19.30 vystoupí v Leighton House, 12 Holland Park Rd, W14 8LZ **Odysseus Piano Trio**. Zahraje tria Martinů a Beethovena a Dvořákovy Dumky pro trio. Info: 07855 348 738 a ***www.kcmusic.org.uk***.
- Až do 17.prosince pořádá známá londýnská *Škola slovanských a východoevropských studií* (SSEES), součást UCL, filmový festival ke stému výročí založení. Československo budou 2. listopadu reprezentovat **Sedmikrásky** *Věry Chytilové* z r.1966 (začátek 18.30, vstup volný). Info: ***www.thebloomsbury.com/event/run/15038*** a SSEES.
- 23.listopadu v 19.30 zahraje v Cadogan hall, Sloane Terrace, SW1X 9DQ **Pražský symfonický orchestr FOK** pod taktovkou Pietari Inkinena a s Chloë Hanslip (housle). Program: Smetanova Šárka, Beethovenův Houslový koncert v D dur a Dvořákova Novosvětská. Info: ***www.cadoganhall.com*** a 020 7730 4500.
- 26. listopadu v 19.30 zahraje v Cadogan Hall *Royal Philharmonic Orchestra* pod Christophem Königem a s Laurou van der Heijden (cello). Na programu: Schubert, *Dvořák* a Čajkovský. Info: Cadogan Hall - viz výše.

****

Bydlíte ve Streathamu či okolí? V tom případě vás na zajímavé akce zve

Centrum pro děti i rodiče OKÉNKO

Každou sobotu 10-13hod. posezení rodičů a česká školka a jesle v City Heights E-ACT Academy, 33 Abbotts Park, London, SW2 3PW. Každou středu 10-12 hod. Dětský klub, ve Weir Link, 33Weir Road, SW120NU. Měsíčně v sobotu v 19h. Knižní klub. Info: c.okenko@hotmail.co.uk a 07903-867883

****

Sväté omše našej londýnskej komunity

Kostol (Our Lady of La Salette and St. Joseph), 14 Melior Street, London SE1 3QP, najbližšia stanica metra London Bridge: Nedeľa 13.00 a 19.30, Streda 19.30, Piatok s angl. Farnosťou

Sviatosť pokánia (*svätá spoveď*) – pred i po každej svätej omši a taktiež po dohovore s duchovným otcom

****

Zajímá vás, jak je Česká republika reprezentována ve Velké Británii?

Kontaktujte Czech Centre na nové adrese: 116 Long Acre (Covent Garden), London WC2E 9PA

Telefon: +44-207-307-5180 e-mail: info@czechcentre.org.uk

Czech Centre pořádá a organizuje výstavy, přednášky, koncerty atd , informuje Brity o možnostech podnikání, vzdělávání, atd

****

ZAJÍMÁ VÁS CO SE DĚJE V JINÝCH KRAJANSKÝCH KOMUNITÁCH?

Zkuste si na internetu najít *http://krajane.radio.cz/*

Budete překvapeni, je to totiž internetová platforma, určená k získávání a výměně informací, týkajících se zahraničních Čechů v celém světě… A najdete tam i informace o londýnském Velehradě

****

ZAJÍMÁ VÁS ČESKÁ A SLOVENSKÁ HUDBA? STAŇTE SE ČLENEM A PŘIVEĎTE ANGLICKÉ ZNÁMÉ DO

The Dvořák Society for Czech and Slovak Music

Společnost sdružuje zájemce o českou a slovenskou hudbu a jako registrovaná charita pomáhá hudebníkům a tělesům doma Podrobnosti najdete na internetu (http://www.dvorak-society.org) a další poskytne Terry Heard, Membership Secretary, 67 Lewisham Hill, London SE13 7PL, Tel: 020 8852 9263, e-mail: membership@dvorak-society.org

****

VÍTE, ŽE VELEHRAD MÁ TAKÉ VLASTNÍ WEBSITE? www.velehrad.org.uk

Nabízí mnoho informací. Příspěvky na činnost Velehradu - zatím zasílejte šeky na adresu: Velehrad, PO Box 3148, Purley CR8 9DE

****

CZECH AND SLOVAK CLUB IN LONDON

Chcete si pochutnat na tradičních českých a slovenských jídlech a napít se dobrého piva z našich končin?

Stačí jet metrem do stanice West Hampstead (NW6) a o pár stovek metrů níž, v 74 West End Lane, čeká vytoužené pohoštění.

Restaurace otevřena od úterý do pátku 17 -22.30 hod a klub 17 - 23 hod, v sobotu/neděli 12 - 22.30 hod, klub 12 - 23 hod. Zavřeno každé pondělí kromě Bank Holidays, kdy je pak zavřeno v úterý. Telefon: Klub 0207 328 0131, Restaurace 0207 372 1193

****

Vydává a rozesílá Správní výbor charity Velehrad London (Publisher : Velehrad London, Charity registered in England and Wales (number: 1154836) and a company limited by guarantee (registered company No.: 08684201) Reg. offices: 39 Lonsdale Road, Barnes, London, SW13 9JP) a *rediguje v tradicích Věstníku a Londýnských Listů J.M. P.Jůn*